

TRƯỜNG ĐẠI HỌC VĂN HÓA HÀ NỘI
KHOA DI SẢN VĂN HÓA

CÔNG TÁC BẢO QUẢN HIỆN VẬT ĐỒ DỆT
TẠI KHO CƠ SỞ BẢO TÀNG HỒ CHÍ MINH

KHÓA LUẬN TỐT NGHIỆP
NGÀNH BẢO TÀNG HỌC
Mã số : 52320305

Người hướng dẫn: Th.s HOÀNG THANH MAI

Sinh viên thực hiện: VŨ THANH THỦY

HÀ NỘI - 2013

MỤC LỤC

PHẦN MỞ ĐẦU	1
1. Lý do chọn đề tài	1
2. Đối tượng nghiên cứu.....	2
3. Phạm vi nghiên cứu.....	2
4. Mục đích nghiên cứu	2
5. Phương pháp nghiên cứu.....	3
6. Bố cục khóa luận	3
Chương 1. BẢO TÀNG HỒ CHÍ MINH VỚI CÔNG TÁC BẢO QUẢN	
TÀI LIỆU, HIỆN VẬT TẠI KHO CƠ SỞ	4
1.1. Khái quát về Bảo tàng Hồ Chí Minh.....	4
1.2. Công tác bảo quản hiện vật tại kho cơ sở Bảo tàng Hồ Chí Minh	10
1.2.1. Khái niệm kho bảo tàng	10
1.2.2. Vài nét về kho cơ sở của bảo tàng Hồ Chí Minh.....	11
1.2.3. Công tác quản lý, phân loại và bảo quản tài liệu hiện vật tại kho cơ sở	
Bảo tàng Hồ Chí Minh	17
1.2.3.1. Công tác quản lý tài liệu, hiện vật tại kho cơ sở bảo tàng Hồ Chí	
Minh	17
1.2.3.2. Phân loại tài liệu, hiện vật tại kho cơ sở bảo tàng Hồ Chí Minh	21
1.2.3.3. Công tác bảo quản tài liệu, hiện vật tại kho cơ sở bảo tàng Hồ Chí	
Minh	23
Chương 2. THỰC TRẠNG CÔNG TÁC BẢO QUẢN HIỆN VẬT ĐỒ	
DỆT TẠI KHO CƠ SỞ BẢO TÀNG HỒ CHÍ MINH	27
2.1. Tầm quan trọng, mục đích và yêu cầu của công tác bảo quản hiện vật đồ	
dệt kho cơ sở bảo tàng Hồ Chí Minh	27
2.2. Công tác bảo quản hiện vật tại đồ dệt kho cơ sở Bảo tàng Hồ Chí Minh....	29
2.2.1. Cấu tạo hiện vật đồ dệt.....	29

2.2.2. Phân loại hiện vật đồ dệt	30
2.2.3. Những nguyên nhân chủ yếu gây hư hỏng cho hiện vật đồ dệt.....	32
2.2.4. Thực trạng công tác bảo quản hiện vật đồ dệt tại kho cơ sở Bảo tàng Hồ Chí Minh	40
2.2.4.1. Công tác tổ chức bảo quản hiện vật tại kho cơ sở Bảo tàng Hồ Chí Minh	40
2.2.4.2. Hệ thống kho bảo quản hiện vật	47
2.2.4.3. Trang thiết bị và phương tiện bảo quản	49
2.2.4.4. Sắp xếp các hiện vật đồ dệt trong kho cơ sở Bảo tàng Hồ Chí Minh....	53
2.2.4.5. Quy trình bảo quản hiện vật đồ dệt tại kho cơ sở Bảo tàng Hồ Chí Minh	54
Chương 3. MỘT SỐ GIẢI PHÁP NHẪM NÂNG CAO CÔNG TÁC BẢO QUẢN HIỆN VẬT ĐỒ DỆT TẠI KHO CƠ SỞ BẢO TÀNG HỒ CHÍ MINH.....	62
3.1. Nhận xét chung về công tác bảo quản hiện vật đồ dệt.....	62
3.1.1. Ưu điểm.....	62
3.1.1.1. Về công tác tổ chức quản lí hiện vật.....	62
3.1.1.2. Về mặt phân loại hiện vật đồ dệt.....	63
3.1.1.3. Về hệ thống nhà kho và trang thiết bị bảo quản	65
3.1.1.4. Về phương pháp bảo quản	65
3.1.1.5. Về đội ngũ cán bộ bảo quản.....	66
3.1.2. Những tồn tại.....	67
3.1.2.1. Về công tác tổ chức quản lí hiện vật.....	67
3.1.2.2. Về hệ thống nhà kho và trang thiết bị bảo quản	67
3.1.2.3. Về đội ngũ cán bộ bảo quản.....	68
3.1.2.4. Về phương pháp bảo quản.	68
3.1.2.5. Về đầu tư tài chính	68

3.2. Một số giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả công tác bảo quản hiện vật đồ dệt tại kho cơ sở Bảo tàng Hồ Chí Minh.....	69
3.2.1. Về công tác tổ chức quản lí hiện vật.....	69
3.2.2. Về hệ thống nhà kho và trang thiết bị bảo quản	70
3.2.3. Về phương pháp bảo quản	71
3.2.4. Về đào tạo đội ngũ cán bộ.....	72
3.2.5. Về đầu tư tài chính	73

KẾT LUẬN

PHẦN MỞ ĐẦU

1. Lí do chọn đề tài.

Hiện vật bảo tàng là nguồn nhận thức trực tiếp cảm tính cho nhận thức của con người, tiêu biểu về văn hóa vật chất và văn hóa tinh thần do con người sáng tạo ra trong quá trình lịch sử cùng những hiện vật về Thế giới tự nhiên xung quanh ta. Bản thân nó minh chứng cho một sự kiện, hiện tượng nhất định nào đó trong quá trình phát triển của tự nhiên và xã hội, phù hợp với loại hình bảo tàng, được sưu tầm, bảo quản nhằm phục vụ cho nghiên cứu khoa học và trưng bày Bảo tàng.

Bảo tàng Hồ Chí Minh - nơi lưu giữ hàng vạn các tài liệu hiện vật gắn với cuộc đời, sự nghiệp của Chủ tịch Hồ Chí Minh, đó là tài sản của quốc gia, là di sản vô giá về tư tưởng, đạo đức và sự nghiệp cách mạng vĩ đại của Người. Đó cũng là cơ sở vật chất quan trọng nhất để Bảo tàng hoạt động. Tuy nhiên, để có thể lưu giữ, sử dụng và khai thác các tài liệu hiện vật này được lâu dài hay không lại phụ thuộc vào công tác bảo quản hiện vật trong Bảo tàng.

Một trong số những loại hình hiện vật có vai trò quan trọng trong hoạt động và trong công tác nghiên cứu khoa học của Bảo tàng đó là hiện vật đồ dệt. Các hiện vật đồ dệt đem lại nguồn thông tin có độ tin cậy rất cao. Có thể nói những giá trị mà hiện vật đồ dệt mang lại là vô cùng quý giá. Đó là những giá trị lịch sử, những thành tựu nghệ thuật cần được lưu giữ để truyền lại cho thế hệ mai sau. Do đó, hiện vật đồ dệt đã và đang giữ vai trò quan trọng trong việc phục vụ công tác nghiên cứu khoa học, công tác chuyên môn của Bảo tàng, ngoài ra còn đáp ứng nhu cầu tham quan, học tập của các tầng lớp nhân dân.

Những ưu điểm của hiện vật đồ dệt là rất lớn, tuy nhiên việc bảo quản loại hiện vật này lại có tính chất phức tạp do nhiều nguyên nhân chủ quan và

khách quan khác nhau. Vì vậy vấn đề đặt ra là bảo quản các hiện vật đồ dệt nhằm kéo dài tuổi thọ của chúng giúp cho các thế hệ tiếp theo có thể sử dụng triệt để những giá trị to lớn mà bản thân hiện vật đồ dệt phản ánh. Ở nước ta do nhiều nguyên nhân mà công tác bảo quản hiện vật đồ dệt gặp nhiều khó khăn hơn.

Là một sinh viên học chuyên ngành Bảo tàng, có điều kiện thực tập tại Bảo tàng Hồ Chí Minh, được tiếp xúc với các hiện vật đồ dệt tại kho bảo tàng, xuất phát từ vị trí, tầm quan trọng của hiện vật đồ dệt trong kho bảo tàng em đã chọn đề tài ***"Công tác bảo quản hiện vật đồ dệt tại kho cơ sở của Bảo tàng Hồ Chí Minh"*** làm khóa luận tốt nghiệp.

2. Đối tượng nghiên cứu.

Đối tượng nghiên cứu của khóa luận tập trung vào công tác bảo quản hiện vật đồ dệt tại kho cơ sở Bảo tàng Hồ Chí Minh.

3. Phạm vi nghiên cứu.

- Về thời gian: Nghiên cứu công tác bảo quản hiện vật đồ dệt tại kho cơ sở Bảo tàng Hồ Chí Minh gắn liền với sự hình thành và phát triển của kho cơ sở Bảo tàng Hồ Chí Minh.

- Về không gian: Nghiên cứu công tác bảo quản hiện vật đồ dệt tại kho cơ sở Bảo tàng Hồ Chí Minh.

4. Mục đích nghiên cứu.

- Giới thiệu về Bảo tàng Hồ Chí Minh và hệ thống kho của Bảo tàng.
- Nghiên cứu thực trạng công tác bảo quản hiện vật đồ dệt tại kho cơ sở Bảo tàng Hồ Chí Minh.

- Đánh giá về công tác bảo quản hiện vật đồ dệt của Bảo tàng Hồ Chí Minh

- Đề xuất một số giải pháp nhằm nâng cao chất lượng công tác bảo quản đồ dệt tại kho cơ sở bảo tàng Hồ Chí Minh.

5. Phương pháp nghiên cứu.

- Phương pháp luận khoa học chủ nghĩa Mac - Lênin: duy vật lịch sử và duy vật biện chứng.

- Phương pháp nghiên cứu liên ngành: bảo tàng học, lịch sử, hóa học, sinh học.

- Các phương pháp: khảo sát, ghi chép, phỏng vấn, chụp ảnh, phân tích, tổng hợp, thống kê, phân loại,...

6. Bố cục khóa luận.

Ngoài phần mở đầu, kết luận, tài liệu tham khảo và phụ lục, khóa luận gồm 3 chương:

Chương 1: Bảo tàng Hồ Chí Minh với công tác bảo quản tài liệu hiện vật tại kho cơ sở.

Chương 2: Thực trạng công tác bảo quản hiện vật đồ dệt tại kho cơ sở Bảo tàng Hồ Chí Minh.

Chương 3: Một số giải pháp nhằm nâng cao chất lượng hiệu quả công tác bảo quản hiện vật đồ dệt tại kho cơ sở Bảo tàng Hồ Chí Minh.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Timothy Ambrose - Crispin Paine (2000), *Cơ sở bảo tàng*, Lê Thúy Hoàn dịch, Bảo tàng Cách mạng Việt Nam, Hà Nội.
2. Bảo tàng Hồ Chí Minh (2010), *Bảo tàng Hồ Chí Minh – 40 năm một chặng đường*.
3. Nguyễn Ngọc Bích, Trần Thu Hằng, Chu Anh Tuấn, Quang Ứng, Quang Minh (2005), *Từ điển tiếng Việt*, Nxb Từ điển Bách Khoa.
4. *Các Bảo tàng Quốc gia Việt Nam*, Nxb. Văn hóa Thông tin.
5. T.S. Colin Pearson (1996), *Công tác bảo quản hiện vật bảo tàng*.
6. *Cơ sở Bảo tàng học* (1990), Trường Đại học Văn hóa Hà Nội, Hà Nội.
7. Gary Edson và David Dean (2001), *Cẩm nang Bảo tàng*, Tài liệu dịch của Bảo tàng Cách mạng Việt Nam.
8. Lê Thị Thúy Hoàn (1995), *Công nghệ thông tin với việc quản lý, khai thác kho hiện vật bảo tàng*, Tạp chí VHNT số 6.
9. Nguyễn Thị Huệ (2010), *Cơ sở Bảo tàng học*, Nxb Đại học Quốc gia Hà Nội.
10. Nguyễn Thị Huệ, *Nghiên cứu nguồn sử liệu hiện vật bảo tàng*, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội.
11. *Luật Di sản Văn hóa* (2002), Nxb Chính trị quốc gia.
12. Trương Hồng Nga (1988), *Hướng dẫn sử dụng hàng dệt*.
13. Nghị quyết số 206 – NQ/TW ngày 25/11/1970 của Ban Bí thư Trung ương Đảng cộng sản Việt Nam “Thành lập Ban phụ trách xây dựng Bảo tàng Hồ Chí Minh”.
14. Nghị quyết số 04/ NQ – TW ngày 12/9/1977 của Bộ chính trị về việc thành lập Viện Bảo tàng Hồ Chí Minh.
15. Nghị quyết 375/ CP ngày 15/10/1979 của Hội đồng Chính phủ về chức năng, nhiệm vụ và tổ chức của Viện Bảo tàng Hồ Chí Minh.

16. Hoàng Thị Nữ, Đinh Thị Hồng, *Kho cơ sở Bảo tàng Hồ Chí Minh với công tác bảo quản các tài liệu hiện vật*, Nội san Bảo tàng Hồ Chí Minh.
17. TS. Hoàng Thị Nữ, *Kho cơ sở Bảo tàng Hồ Chí Minh – 15 năm hoạt động đổi mới*, Hà Nội.
18. *Phối hợp tình huống khẩn cấp*, Chương trình do ICOM - Viện bảo quản GETTY và ICCROM tổ chức tại Băng kok – Thái Lan.
19. Quy chế hoạt động của kho cơ sở Bảo tàng Hồ Chí Minh.
20. Quyết định số 307 – CP ngày 18/12/1978 của Hội đồng Chính phủ về việc thành lập Ban chỉ đạo xây dựng Viện Bảo tàng Hồ Chí Minh.
21. Quyết định số 14 – QĐ/TW ngày 30/12/1982 của Bộ chính trị về việc xây dựng công trình Bảo tàng Hồ Chí Minh.
22. Quyết định số 26 – QĐ/VBT phê chuẩn “Quy định về hệ thống kho và thành phần hiện vật của kho Bảo tàng Hồ Chí Minh.
23. *Sổ tay công tác bảo tàng* (1980), Nxb Văn hóa, Hà Nội.
24. *Sự nghiệp Bảo tàng – những vấn đề cấp thiết* (3 tập) (1996), Bảo tàng Cách mạng Việt Nam.
25. Thomas J.kStrang và John E.Dawson, *Kiểm soát các vấn đề nấm mốc trong bảo tàng*.
26. Đinh Ngọc Triền - Phí Văn Dần (2004), *Một số phương pháp kiểm soát không độc đối với côn trùng gây hại cho các hiện vật bảo tàng*, Hội thảo khoa học thực tiễn “Bảo quản hiện vật chất liệu hữu cơ tại bảo tàng và di tích”, Hà Nội.
27. Lâm Bình Tường (1964), *Kỹ thuật bảo quản và tu sửa*, Vụ Bảo tồn – Bảo tàng Hà Nội.